

Interreg - IPA CBC
Bulgaria - Turkey

PARTNERSHIP

EUROPEAN UNION

Project „The Guardians of Thrace“

CB005.2.12.024

The Project “The Guardians of Thrace” is co-funded by the European Union through Interreg IPA Cross-border Cooperation Bulgaria - Turkey Programme (2014 - 2020) – 2020,CCI No 2014TC1615CB005.

ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN İNSAN HAYATI ÜZERİNE ETKİLERİ

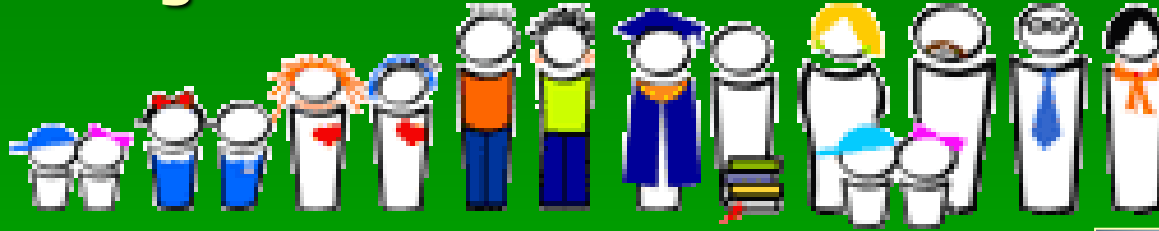
ÇEVRE NEDİR?

- İçinde bulunduğumuz canlı, cansız tüm varlıkların birbirleri ile ilişkilerini içine alan ortam.

- Çevrenin doğal yapısını ve bileşiminin bozulmasını, değişmesini ve böylece insanların olumsuz yönde etkilenmesini **çevre kirlenmesi** olarak tanımlayabiliriz.

ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN NEDENLERİ?

- Hızlı nüfus artışı,

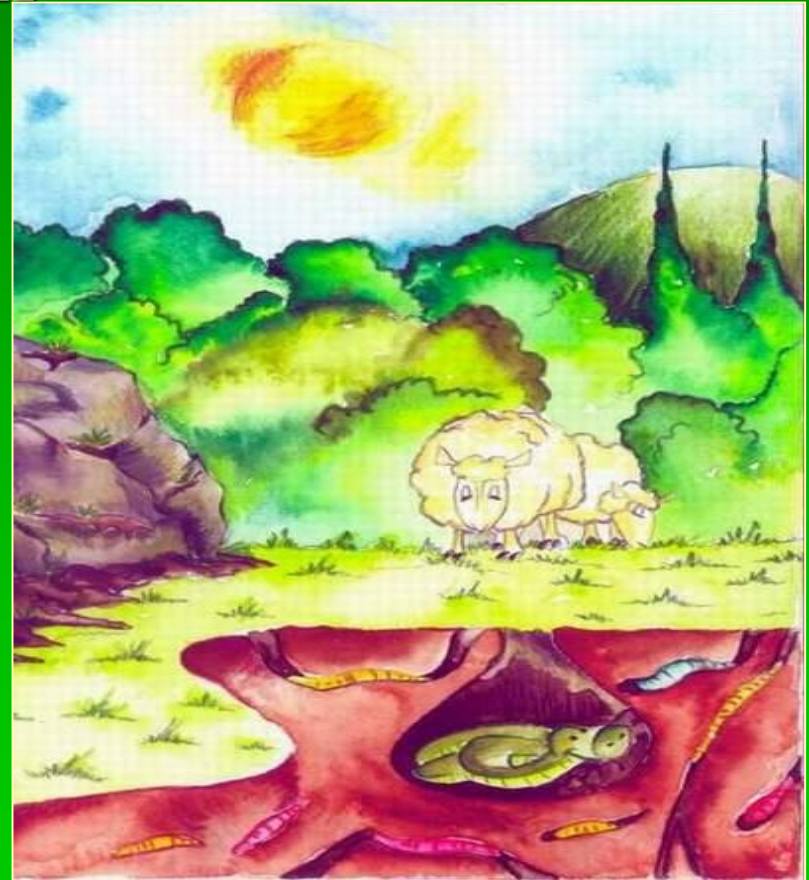
- Plansız kentleşme

- Plansız endüstrileşme

KİRLİLİK TÜRLERİ

- Hava Kirliliği
- Su Kirliliği
- Gürültü Kirliliği
- Toprak Kirliliği

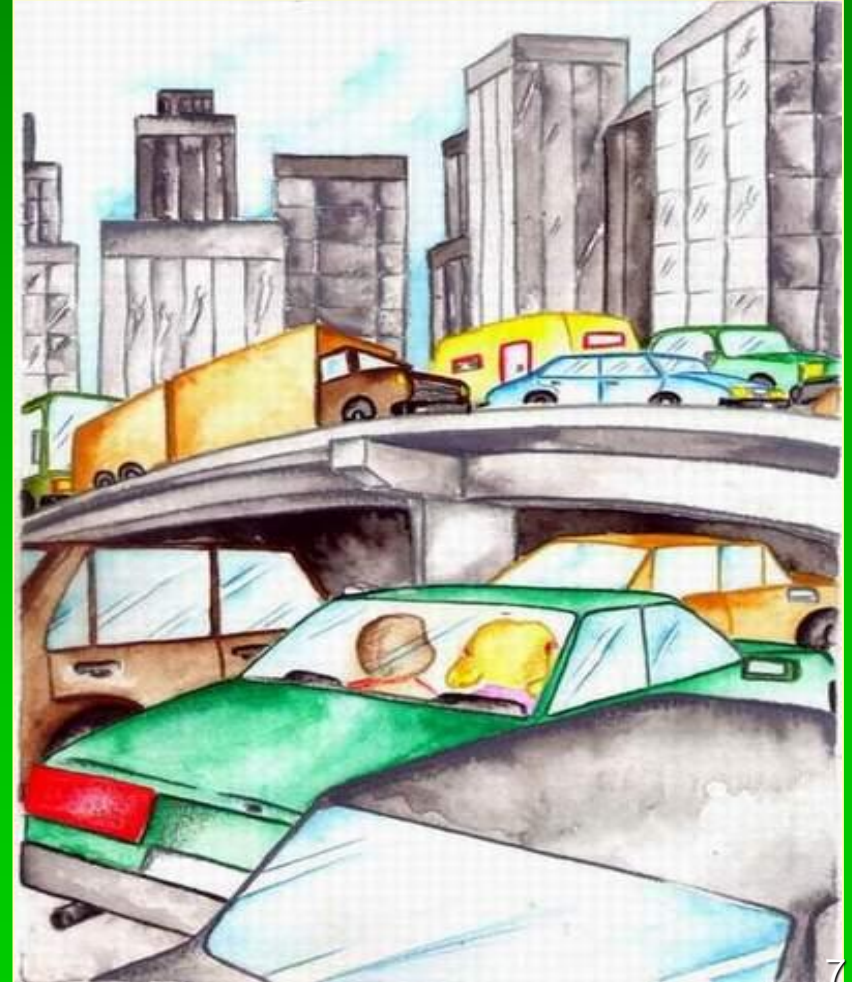
Hava Kirliliğinin Nedenleri

- Isınma
- Endüstri
- Motorlu taşıtlar

Emisyonların İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri

- Akciğer Kanseri
- Bronşit
- Raşitizm
- Eklem Romatizması
- Kalp Hastalıkları
- Göz Yanmaları
- Nefes Darlığı
- Romatizma
- Kan zehirlenmesi

Alınabilecek Önlemler

- Hava kirliliğinin yoğun olduğu büyük illerimizde kaliteli ve temiz linyitin yakılması için gerekli tedbirler alınmalıdır.
- Kentsel ısınmada doğal gazın kullanımının artırılması gerekir
- Yakıtlar tekniğe uygun olarak yakılmalıdır
- Büyük ısıtma sistemlerine filtre takma zorunluluğu getirilmelidir.
- Kurşunsuz benzin kullanımı artırılmalıdır.
- Motorlu araçların egzoz gazı ölçümlerinin yapılması gereklidir.

Hava Kirliliğinin Uzun Vadede Etkileri

- Sera Etkisi ve Küresel Isınma
- Ozon Tabakasının Delinmesi
- Asit Yağmuru

Sera Etkisi ve Küresel Isınma

- Atmosferin, ışığı geçirme ve ısıyı tutma özelliği vardır. Atmosferin ısıyı tutma yeteneği sayesinde suların sıcaklığı dengede kalır. Böylece nehirlerin ve okyanusların donması engellenmiş olur. Bu şekilde oluşan, atmosferin ısıtma ve yalıtma etkisine **sera etkisi** denir.
- CO₂ ve ısıyı tutan diğer gazların miktarındaki artış, atmosferin ısının yükselmesine sebep olmaktadır. Bu da **küresel ısınma** olarak ifade edilir. Bu durumun, buzulların erimesi ve okyanusların yükselmesi gibi ciddi sonuçlar doğuracak iklim değişmelerine yol açmasından endişe edilmektedir.

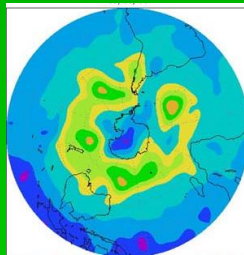
İnsanların çeşitli faaliyetlerinin küresel ısınmaya katkısı

- Enerji kullanımı %49,
- Endüstrileşme %24,
- Ormansızlaşma %14,
- Tarım %13'tür.

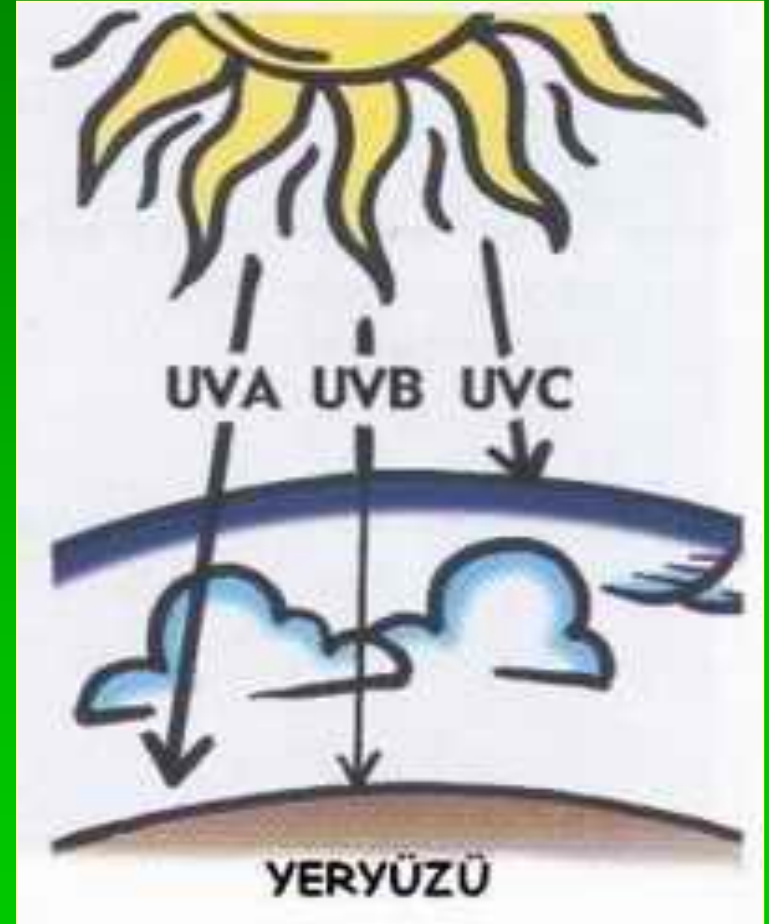

Ozon Tabakası

- Ozon tabakası ozon gazından oluşan ve atmosferin yukarı seviyelerinde başka bir deyişle yer yüzeyinden 10-50 km yüksekte bulunan bir tabakadır.

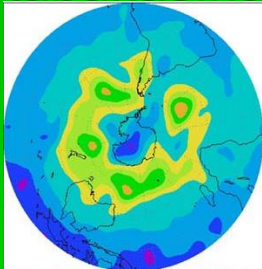

- Bu tabakanın temel rolü Ultraviyole (UV) ışınları olarak adlandırılan güneşin zararlı ışınlarına karşı bizleri korumaktır.

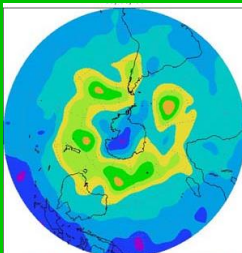
Ozon Tabakası Deliđi Nedir?

- Ozon deliği gerçekten bir delik değildir. Ozon tabakasındaki bir incelmedir. Bu ozon tabakası gittikçe inceliyor anlamındadır.
- Bunun sebebi bizlerin havaya saldığı kimyasallardır. Bu kimyasallar günlük yaşamımızda kullanılır ve ozon tabakasına zarar verirler.

Ozon Tabakasına Zarar Veren Kimyasallar

- Kloroflorokarbonlar (CFC'ler), genel olarak klima sistemlerinde, buzdolaplarında köpük üretiminde (örneğin yataklar için) kullanılır.
- Halonlar, yangın söndürme cihazlarında kullanılır.
- Metil bromid, tarımda böcek ilacı olarak kullanılır.

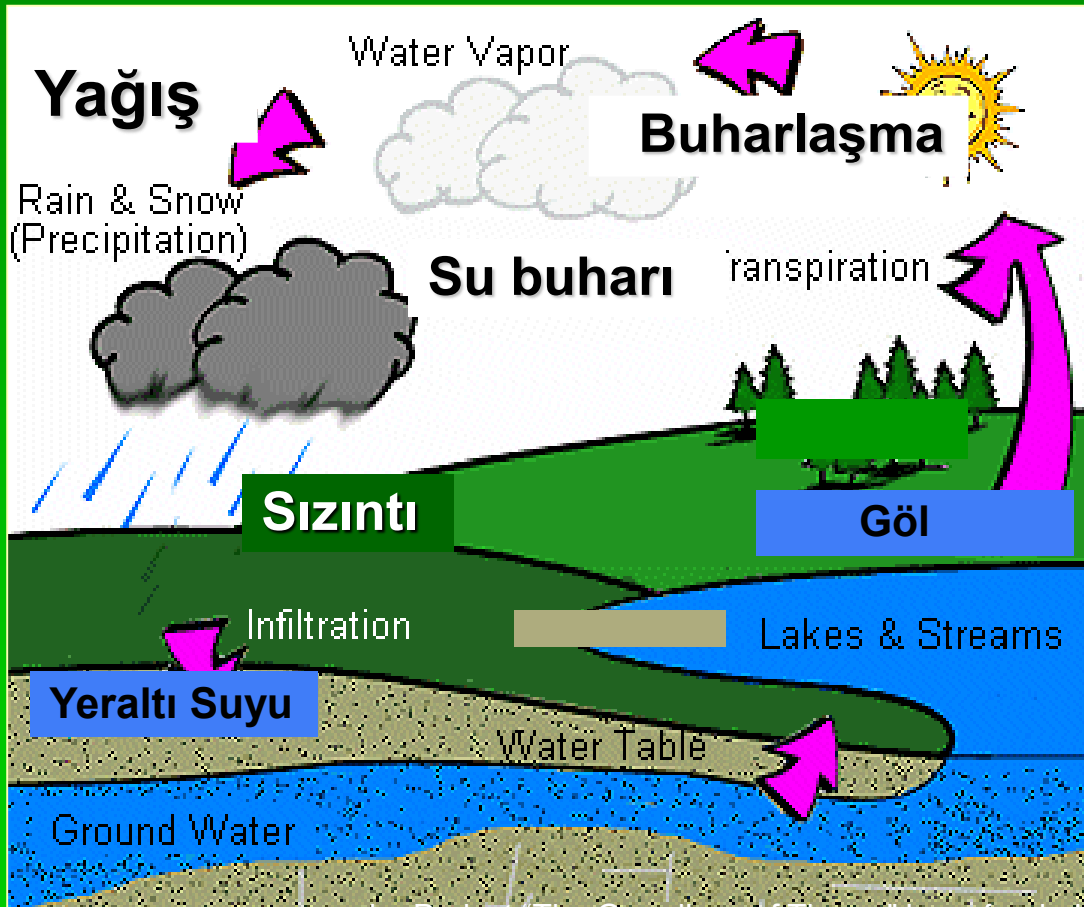

Asit Yağmurları

- Yağan yağmurun asidik özellik taşımasına asit yağmuru denir. Hava kirletici emisyonların en yaygın olanı kükürtdioksit (SO_2) ve azot oksitlerdir(NO_x).

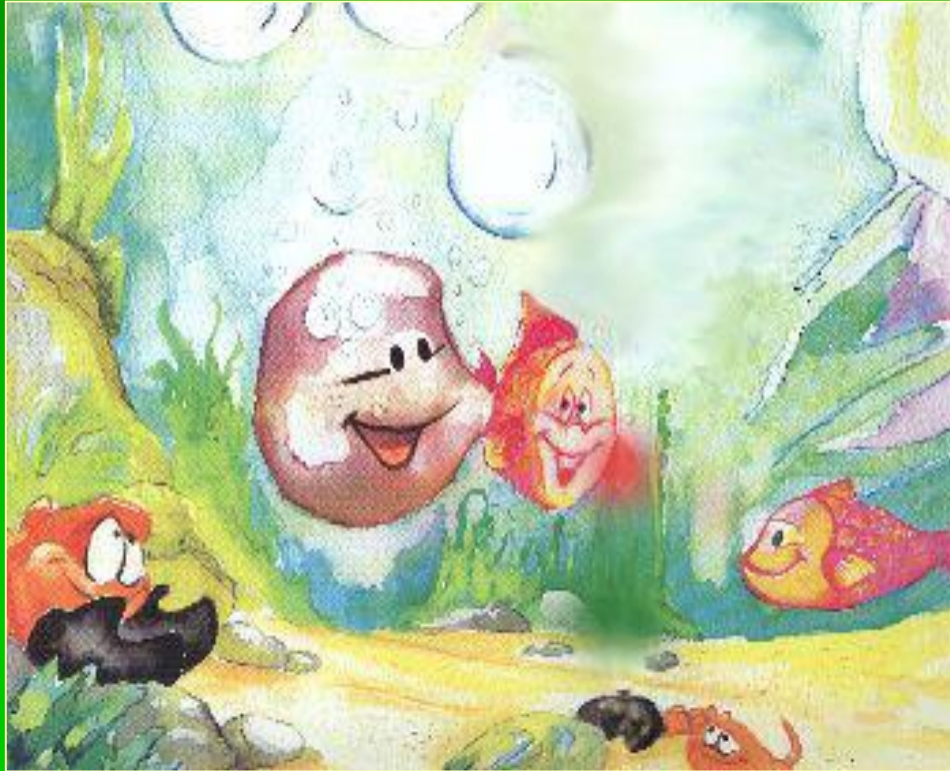
Su Kirliliği

Yandaki şekilde doğadaki su çevrimi görülmektedir.

Su Kirliliğinin Nedenleri

- Kullanılan suların arıtılmadan doğaya verilmesi ile suların doğal kullanım alanlarının bozulması
- Su kaynaklarının fiziksel, kimyasal özelliklerinin değişmesidir.

Su Kirliliğinin Zararları

- Atık sulardaki kimyasal maddeler ve organik bileşikler suda çözülmüş olan oksijenin miktarının azalmasına sebep olur.
- Bu da suda yaşayan bitki ve hayvanların ölüm oranlarını artırmaktadır.
- Ayrıca insanlar için de içme ve kullanma suyu sıkıntısına yol açmaktadır.
- Bu tür sular daha koyu renge ve pis kokuya sahiptirler.
- Hatta bazı göller veya derelerde aşırı kirlenme sonucu canlı yaşamı sona ermiş ve içerisinde atıklardan meydana gelen adacıklar oluşmuştur.

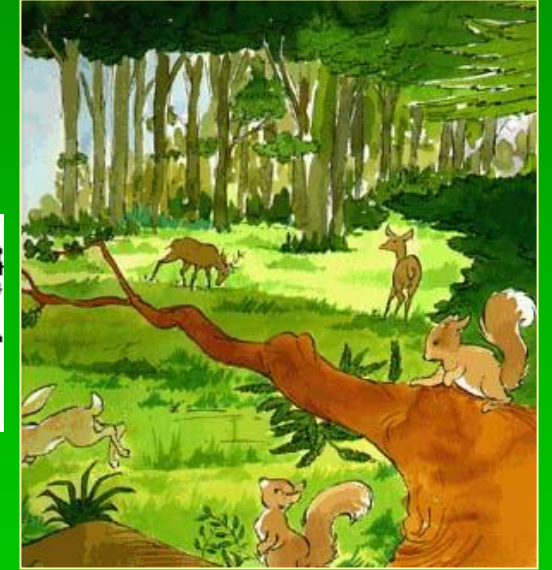
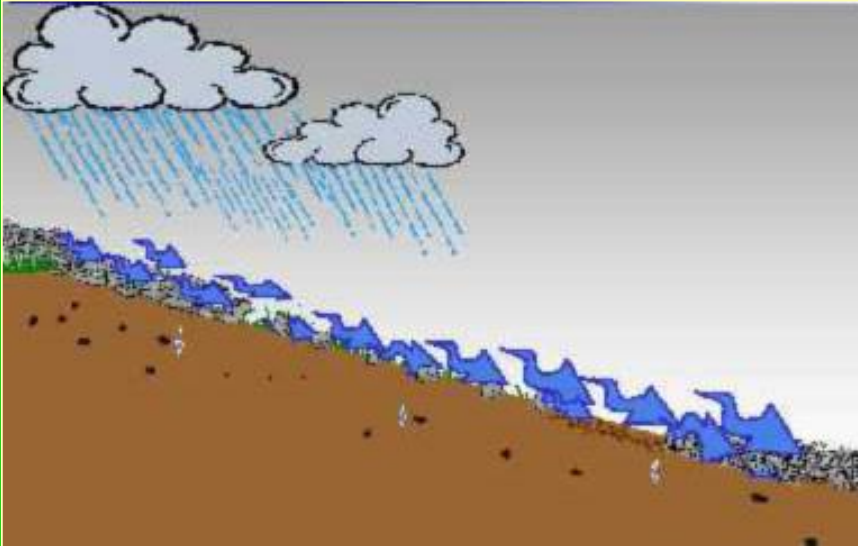
Gürültü Kirliliği

- Gürültü Hayatı Çekilmez Hale Getiren Çok Önemli Bir Çevre Kirliliğidir.
- Gürültü insanların işitme sağlığını ve algılamasını olumsuz yönde etkileyen, fizyolojik ve psikolojik dengelerini bozabilen, iç performansını azaltan, çevrenin hoşluğunu ve sakinliğini yok ederek niteliğini değiştiren bir tür kirliliktir.

Erozyon

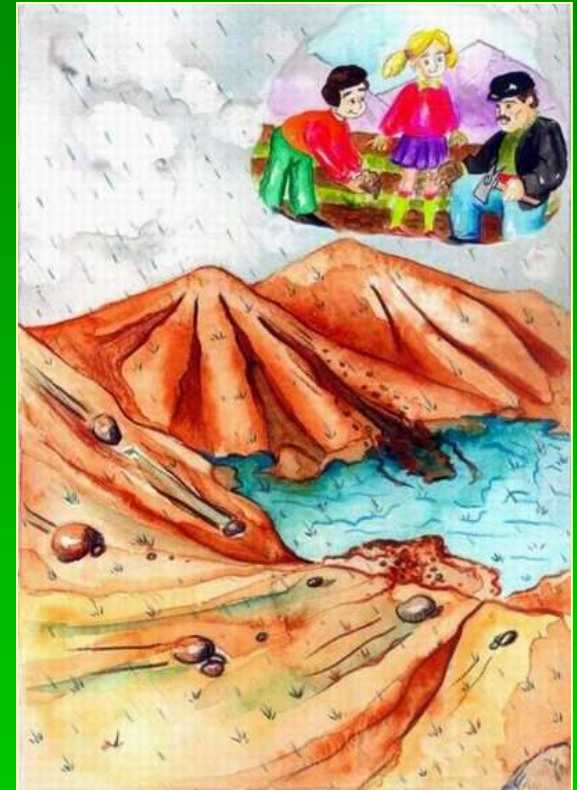
- Erozyonun başlıca nedeni, toprağı koruyan bitki örtüsünün yok olmasıdır.
- Arazi eğimi, toprak yapısı, yıllık yağış miktarı, iklim faktörleri, bitki örtüsü, toprak ve bitkiye yapılan çeşitli müdahaleler, erozyonun şiddetini belirleyen öğelerdir.

- Kaybedilen toprak örtüsünün yeniden oluşması için binlerce yıl gerekir.

Erozyonun Zararları

- Bitki örtüsünün yok olması, erozyonun yanı sıra toprak kayması, taşkın ve çığ felaketlerini artırır.
- Erozyon sonucu taşınan verimli topraklar, baraj göllerini doldurarak, ekonomik ömürlerini kısaltır.
- Yeşil örtü ve toprağın elden gitmesi ile ortaya çıkan iklim değişikliği ve bozulan ekolojik denge sonucunda, doğal varlıklar kaybedilerek ekonomik zarara uğratır.
- Bitki örtüsü ve toprağın olmadığı bir yüzey, kar ve yağmur sularını ememediğinden, doğal su kaynakları düzenli ve sürekli olarak beslenemez.

Geri dönüşümü yapılabilen maddeler

Camlar

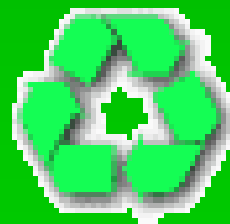
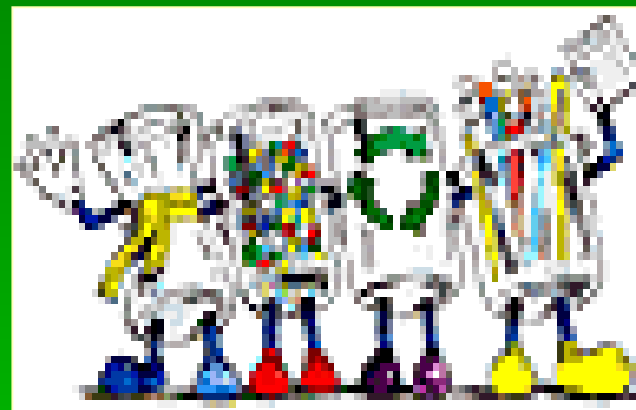
Kağıtlar

Plastikler

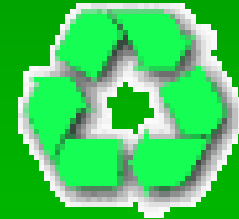

Metaller

Geri dönüşümün yararları

- Doğal kaynaklarımız korunur
- Enerji tasarrufu sağlanır
- Atık miktarı azalır
- Ekonomiye katkı sağlanır

BENİ DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM.

TEMİZ VE GÜZEL BİR ÇEVRE İÇİN EL ELE...

Murat YAVUZ
Çevre Mühendisi

The Project “The Guardians of Thrace” is co-funded by the European Union through Interreg IPA Cross-border Cooperation Bulgaria - Turkey Programme (2014 - 2020) – 2020,CCI No 2014TC16I5CB005.